

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 03/L - 110

O PREKIDU TRUDNOĆE

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O PREKIDU TRUDNOĆE

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

Član 1
Svrha zakona

Ovim zakonom se uspostavlja pravna osnov za uređivanje prekida trudnoće. Cilj odluke za odobravanje zakona za prekid trudnoće je u informativnoj i zdravstvenoj nameri kao i otklanjanje životne opasnosti.

Kao drugi cilj je preduzimanje svih zaštitnih mera radi udaljavanja žena od opasnosti povećanja morbiditeta i mortaliteta kao posledice obavljanja ilegalnog abortusa. Obezbeđivanje života žena institucionalnim putevima udaljavajući ih od grubih nemedicinskih i vaninstitucionalnih oblika koji su prouzrokovali i smrt.

Član 2.
Definicije

Za ciljeve ovog zakona važe definicije izraza iz Zakona o zdravstvu br. 2004/4, Poglavlje I, član 1. i sledeće posebne definicije:

„**Gameti**” su seksualne ćelije koje određuju pol (jajna ćelija i spermatozoid).

„**Zigota**” je spajanje muške i ženske jajne ćelije“.

“**Oplođnja**” Najranija faza posle prodora spermatozoida u jajnu ćeliju.

„**Embrion**” je živi organizam od trenutka oplođenja do trećeg meseca trudnoće.

„**Abortus**” je nasilni prekid trudnoće željom odnosnog para“.

„**Fetus**“ je plod od desete (10) nedelje trudnoće do porođaja.

„**Elektivni prekid trudnoće**“ je namerni i voljni prekid trudnoće iz zdravstvenih razloga.

„**Indukovani prekid trudnoća**“ je namerni prekid trudnoća do kraja dvadesetidruge (22) nedelje trudnoće ili težine ploda do petsto (500) grama.

„**Indukovani porođaj**“ je izlaz ili vađenje ploda posle dvadesetidruge (22) nedelje trudnoće pod uticajem lekova ili hiruškim zahvatom.

„**Porođaj sa mrtvim plodom**“ je izlaz ili vađenje mrtvog ploda posle dvadesetidruge (22) nedelje trudnoće ili težine ploda preko petsto (500) grama.

„**Planiranje porodice**“ je pravo pojedinaca i parova da svesno predviđaju i slobodno odlučuju o broju, učestalosti i vremenu kada žele da imaju decu.

„**Kontracepcija**“ su metode i sredstva koja se primenjuju za sprečavanje oplođenja jajne ćelije i razvitka trudnoće.

POGLAVLJE II

PRAVO NA ŽIVOT I PRAVA ŽENE

Član 3

Ovim zakonom zajemčuje se poštovanje života od njegovog začeća. Ovo načelo se može povrediti samo u slučajevima predviđenim zakonom.

Član 4

4.1. Svaka žena ima pravo da slobodno odlučuje o prekidu trudnoće prema kriterijumima predviđenim ovim zakonom.

4.2. Svaka žena ima pravo na savetovanje i informisanje o prekidu trudnoće.

4.3. Žena koja je sposobna po zakonu ne nepodvrgava se prekidu trudnoće bez njenog pristanka.

4.4. U slučajevima kada žena nije poslovno sposobna ili ima ograničenu poslovnu sposobnost, odluka se donosi shodno članovima 6, 10, 11.2, 12.1, 12.2. i 13 Zakona o

pravima i odgovornostima građana u zdravstvenoj zaštiti, ako ovim zakonom nije drugačije predviđeno.

Član 5

5.1. Žena iznad 18. godina života ima pravo da traži elektivni prekid trudnoće.

5.2. Žene uzrasta iznad 16. godina života i koje su dobile saglasnost od roditelja ili od zakonskog staratelja imaju pravo da traže prekid trudnoće.

5.3. Trudnice iz stava 1. i 2. ovog člana su obavezne da se najmanje 3 dana pre elektivnog prekida trudnoće savetuju sa odgovarajućim specijalistom.

Član 6

Elektivni prekid trudnoće može se izvršiti do kraja 10. nedelje trudnoće računajući od prvog dana zadnjeg menstrualnog ciklusa.

Član 7

Svaki prekid trudnoće nakon 10 nedelje je u suprotnosti sa Zakonom o zdravstvu i treba obavljati sa profesionalnom zdravstvenom komisijom.

POGLAVLJE III

ZDRAVSTVENE USLUGE

Član 8

1. Porodični lekar ili lekar specijalista za ginekologiju–opstetriju obavezan je da od prvog pregleda savetuje, da uputstva i informiše trudnicu koja zahteva izborni prekid trudnoće o sledećem:

- 1.1 zdravstvenim i emocionalnim rizicima koje donosi prekid trudnoće za zdravlje žene;
- 1.2 pravima, pomoći i prednostima garantovanim zakonom za ženu, dete i porodicu.
- 1.3 institucijama i organizacijama koji mogu pružiti moralnu i socijalnu podršku majci, detetu i porodici.
- 1.4 zdravstvenim ustanovama koje vrše prekid trudnoće u bezbednim zdravstvenim uslovima.

Član 9

Prekid trudnoće vrši se samo u zdravstvenim ustanovama od strane licenciranih ginekološko - opstetričnih specijalista.

Član 10

U slučaju ako žena i posle savetovanja i lekarskog pregleda izražava svoju volju za izborni prekid trudnoće, to treba da potvrdi zahtevom shodno članu 10.5. Zakona o pravima i odgovornostima građana u zdravstvenoj zaštiti.

Član 11

10.1. Posle pismenog zahteva lekar ginekolog – opstetričar određuje termin za lekarsku intervenciju.

10.2. Termin za prekid trudnoće se zakazuje najmanje 2 dana posle prvog pregleda.

Član 12

1. Lekarska intervencija za prekid trudnoće vrši se isključivo u bezbednim medicinskim uslovima koji se utvrđuju podzakonskim aktom.

1. Svaka zdravstvena ustanova koja pruža usluge prekida trudnoće treba da obezbedi zdravstvene usluge za tretman mogućih komplikacija prekida trudnoće koje se određuju podzakonskim aktom.

Član 13

1. Nijedan lekar ne može se primoravati da izvrši izborni prekid trudnoće protiv njegove volje.

1.2 U slučaju ako lekar ne pristaje da izvrši izborni prekid trudnoće, javne zdravstvene i mešovite institucije su dužne da obezbede prikladno rešenje za trudnicu u okviru iste institucije.

POGLAVLJE IV

POSEBNI USLOVI ZA PREKID TRUDNOĆE

Član 14

Prekid trudnoće sa motivom izbora pola ploda je zabranjen.

Član 15

1. Prekid trudnoće zbog zdravstvenih razloga u slučajevima kada se ustanovi da nastavak trudnoće ili porođaj ugrožava život, odnosno zdravlje trudnice, može se izvršiti u svakom periodu trudnoće odlukom lekarske komisije i uz pristanak trudnice dok je ona u svesnom stanju.
2. Prekid trudnoće zbog zdravstvenih razloga kada se utvrdi da je fetus sa deformacijama koje su štetne po život zatim ako se ustanovi bolest ili teško stanje koje izazivaju težak invaliditet čije je lečenje neizvesno, može se izvršiti u svako vreme prema preporuci i odluci Lekarske komisije za prekid trudnoće i uz pristanak trudnice ako je ona u svesnom stanju.
3. Medicinske indikacije za prekid trudnoće iz razloga iz stava 1. i 2. ovog člana određuju se podzakonskim aktom.

Član 16

1. Prekid trudnoće iz kriminoloških razloga može se vršiti do 22. nedelje trudnoće kao i indukovani porođaj i kasnije po lekarskoj preporuci nakon potvrđenosti sa nadležnih institucijama koje su ovlašćene da utvrde da li je trudnoća rezultat neke od sledećih krivičnih dela:
 - 1.1 silovanja;
 - 1.2 neželjenih polnih odnosa žena koje su žrtve trgovine ljudima i prinudnog polnog iskorišćavanja;
 - 1.3 polnog odnosa sa maloletnicima ili incesta.

Član 17

1. Sastav lekarske komisije za prekid trudnoće regulisan je članom 107., tačka 3. Zakona o zdravstvu.
2. Lekarska komisija za prekid trudnoće ima pravo da traži pomoć i stručne savete eksperata raznih oblasti na osnovu ocene njenih članova.

POGLAVLJE V

VREME POSLE PREKIDA TRUDNOĆE

Član 17

Posle prekida trudnoće u svim slučajevima, lekar ili lekarska ekipa koja pruža zdravstvenu uslugu dužna je da informiše ženu o uslugama planiranja porodice i da je savetuje u vezi sa kontraceptivnim metodama i sredstvima koje nudi ona ili druge zdravstvene ustanove.

Član 18

Zdravstvene ustanove svih nivoa pružaju usluge za planiranje porodice za muškarce i žene kao način potpunog ostvarivanja njihovih prava u odlučivanju o veličini njihove porodice i intervala rađanja kao i izbegavanje neželjene trudnoće.

POGLAVLJE VI

POSEBNE ODREDBE

Član 19

Zabranjuje se svaka vrsta promocije ili reklame, posredno ili neposredno, rečima ili slikama, institucija, metoda, medikamentata i proizvoda koji prouzrokuju prekid trudnoće, osim u naučnim izdanjima namenjenih lekarima i farmaceutima.

Član 20

Svaka zdravstvena ustanova je obavezna da izveštava o statističkim podacima u vezi sa prekidom trudnoće.

Član 21

Participacija za izborni prekid trudnoće u zdravstvenim ustanovama uređuje se podzakonskim aktom.

POGLAVLJE VII

DISCIPLINSKE I KAZNE ODREDBE

Član 22

U slučaju neprimene i povrede odredaba ovog zakona preduzeće se mere shodno članovima 118, 119 i 120 Zakona o zdravstvu i člana 152 Privremenog Krivičnog Zakonika Kosova.

POGLAVLJE VIII PRELAZNE ODREDBE

Član 23

U cilju sprovođenja ovog zakona, Ministarstvo zdravstva će doneti podzakonske akte predviđene ovim zakonom u roku od 1 godine.

Član 24

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

**Zakon Br. 03/L-110
06. novembar 2008. god.**

Proglašen Odlukom Skupštine Republike Kosovo, br. 03-V-081, od 22.januara 2009.godine.

Predsednik Skupštine Republike Kosova,

Jakup KRASNIQI